

Visiestuk Bindend Studieadvies

Universitaire Studentenraad – Radboud Universiteit Nijmegen – Februari 2009

Inleiding

De Universitaire Studentenraad (USR) kreeg een aantal weken geleden de notitie 'Invoering Bindend Studieadvies' onder ogen. Het College van Bestuur (CvB) gaf hierin aan te streven naar universiteitsbrede invoering van het BSA, waar hij deze eerst pertinent afkeurde. Merkwaardig genoeg wordt de eerder voorgestelde BSA na twee jaar niet vervangen door het BSA na 1 jaar, maar wordt het BSA na 1 jaar aan deze eerste *toegevoegd*.

In het Strategisch Plan 2009-2013 wordt de Radboud Universiteit (RU) bestempeld als studentgerichte onderzoeksuniversiteit waar studie- en studentbegeleiding een grote rol speelt. Even leek het dan ook zo te zijn dat de RU dé universiteit zou worden die haar rendementen kon halen zonder verregaande strafmaatregelen en op een relatief studentvriendelijke manier. Deze visie lijkt met de huidige notitie uit het oog verloren. De USR maakt zich dan ook zorgen over de studiekwaliteit en vreest verdere opkomst van calculerende studenten.

De USR is verbaasd over de manier waarop het CvB zijn visie radicaal heeft veranderd en kan hier dan ook geen waardering voor uitspreken. Het heeft tot direct gevolg dat de USR zich gedwongen ziet een nieuw standpunt in te nemen wat betreft deze categorie rendementsmaatregelen. Het standpunt van de commissie OOM kwam tevens niet genoeg overeen met het standpunt van de USR. Voor de laatste is de invoering van de BSA vanzelfsprekend een cruciaal punt in de rendementsdiscussie. Dit is dan ook de aanleiding tot dit schrijven.

Toezeggingen CvB

Naar aanleiding van de overlegvergadering van 28 september 2009 deed het CvB op 4 november 2009 per brief een viertal toezeggingen. De P-in-2 wordt zodanig vormgegeven dat herinschrijving bij dezelfde opleiding niet meer mogelijk wordt, maar de studiepunten behouden blijven. Het CvB vraagt faculteiten die de B-in-5 hebben ingevoerd deze te heroverwegen. Het CvB ziet er op toe dat faculteiten een samenhangend pakket aan maatregelen invoeren en dat studenten goed moeten worden ingelicht over de voor hen geldende maatregelen. De USR wil met kracht vasthouden aan de laatste drie toezeggingen. De eerste toezegging vormt een onderdeel van de huidige notitie en zal hieronder uitgebreid aan bod komen. Dat studiepunten blijven behouden staat buiten kijf.

Bindend Studieadvies aan het eind van het propedeusejaar

De USR zou zich principieel nooit vóór een BSA uitspreken. Dergelijke maatregelen zijn in de ogen van de USR betuttelend en verschoonsend en vormen een aanslag op de academische vrijheid en zelfstandigheid.

Uit onderzoek blijkt echter dat de BSA ook een aantal voordelen met zich meedraagt. Zo blijken studenten bijvoorbeeld eerder op de goede plaats terecht te komen. Als de afspraken met het ministerie van OCW hierbij worden opgeteld, kan de USR de noodzakelijkheid van een BSA na één jaar wel inzien.

Een grens van 40 EC is echter exorbitant en onwenselijk. Een dergelijke studiepuntengrens staat niet meer voor slechts het uitfilteren van studenten die bij de betreffende opleiding geen perspectief meer hebben, maar is een vorm van strenge selectie. De USR vreest voor verdere opkomst van de calculerende student. Wanneer de grens te hoog wordt gelegd, gaan studenten strategisch hun tijd indelen. De leergierige en academische houding lijdt hieronder.

Bovendien bestaan er grote verschillen tussen de faculteiten in de aantallen EC's die men per vak kan behalen. Bij de opleiding Biologie bestaan bijvoorbeeld alleen vakken van 6 EC. Bij faculteit der Rechtsgeleerdheid bestaan bijvoorbeeld vakken van zelfs 15 EC. Redelijkerwijs kunnen we concluderen dat invulling van de studiepuntengrens een facultaire aangelegenheid moet zijn, zoals het CvB ook vindt bij vele andere zaken omtrent de rendementsmaatregelen.

Bindend Studieadvies aan het eind van het tweede jaar

De beleidsomslag van het CvB heeft ook de USR gedwongen van zijn aanvankelijke standpunt af te wijken. Met de komst van het BSA na één jaar, verzet de USR zich koste wat kost tegen de invoering van een BSA na twee jaar. Allereerst wil hij nogmaals benadrukken dat het CvB de beoogde maatregelen n.a.v. de nota 'Studierendement en begeleiding in de bachelorfase' afdoende achtte om de rendementsafspraken te behalen. In de huidige nota is er dan ook geen enkele aanleiding om aan te nemen dat aanvullende maatregelen nodig zouden zijn. Desalniettemin ziet het CvB toch aanleiding om nu twee zogenaamde strafmaatregelen in te voeren. Dit getuigt dan ook van gebrekkige ambitie op het vlak van studie- en studentbegeleiding.

Tevens zet de USR grote vraagtekens bij het rendementsbevorderend effect van deze maatregel. Studenten hoeven in het tweede jaar tenslotte maar maximaal 20 EC te halen om niet gedwongen te worden met de opleiding te stoppen. Het bewijsmateriaal dat in de nota wordt aangehaald is louter gebaseerd op onderzoek naar een combinatie van het BSA na één jaar en na twee jaar. De meerwaarde van een BSA na twee jaar is dan ook niet onbetwist. Het invoeren van een dergelijke strafmaatregel zonder redelijke empirische ondergrond, is wat de USR betreft onacceptabel. Eventueel voortmodderen van studenten in het tweede en derde jaar moet worden opgevangen door proactieve begeleiding.

Uit onderzoek blijkt dat een BSA een behoorlijke belasting inhoudt voor de studieadviseurs. In de tweede plaats is de wens van het CvB dat 100% van de studenten die een negatief advies dreigen te krijgen, vroegtijdig een gesprek krijgen met de studieadviseur. Eventuele schade kan dan nog worden gerepareerd. Dit is een nastrevenswaardig doel. Het geven van twee adviezen, waarbij dergelijke gesprekken worden gevoerd, is echter een enorme belasting op de studieadviseurs. De USR vreest dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van het advies en de kwaliteit van het gesprek en de begeleiding. Hij wil zich er dan ook hard voor maken de inzet van de studieadviseurs te richten op één, kwalitatief hoogwaardig, advies aan het einde van het eerste jaar met het daarbij behorende eventuele gesprek en begeleiding.

De USR is van mening dat de begeleiding voorafgaand aan een eventueel negatief advies met grote zorg moet gebeuren. Een geautomatiseerde brief met uitnodiging voor een gesprek volstaat niet. Studenten die in de gevarenzone verkeren, moeten persoonlijk uitgenodigd worden door de studieadviseur.

Kwaliteit studiebegeleiding

In de notitie wordt genoemd dat een instelling pas het recht heeft om een BSA in te voeren als het onderwijs op orde is. De USR deelt deze mening. De notitie wekt echter de suggestie dat de studie- en studentbegeleiding op onze universiteit ook overal op orde is. De USR deelt deze mening uitdrukkelijk niet.

De visitatiecommissies beoordelen het systeem van studie- en studentbegeleiding vaak uitstekend. Het systeem kan weliswaar goed zijn, maar dat geeft niet per definitie garantie voor de praktijk. De USR constateert dat er op veel plaatsen hiaten in de begeleiding zitten en is daarom van mening dat het CvB zou moeten blijven investeren in zijn begeleidingsprogramma's.

Het CvB heeft toegezegd dat de genoemde strafmaatregelen onderdeel uit moeten maken van een breder, samenhangend pakket aan maatregelen. Er zijn echter signalen vanuit de faculteiten, waarbij men aangeeft dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om structureel in extra begeleiding te voorzien. Terwijl strafmaatregelen worden ingevoerd, ontbreekt het aan harde toezeggingen op het gebied van studiebegeleiding. De USR wil het CvB dringend verzoeken om ofwel structureel in studie- en studentbegeleiding te investeren ofwel te garanderen dat dit met de bestaande middelen op facultair niveau mogelijk wordt gemaakt en dus gebeurt.

Verplicht werkgroeponderwijs

In de notitie wordt nadruk gelegd op verplicht werkgroeponderwijs en verplichte voorbereiding op de werkgroepen. De USR heeft vernomen dat het college hier veel waarde hecht. Deze maatregel werd ook al in de nota 'Studierendement en begeleiding in de bachelorfase' genoemd. Het CvB heeft aangegeven dat deze notitie een groot scala aan maatregelen bevat waar de faculteiten een pakket uit konden samenstellen. De USR is van mening dat verplicht werkgroeponderwijs en verplichte voorbereiding nooit als universiteitsbreed verlangen mag worden uitgesproken.

Er bestaat tussen en zelfs binnen faculteiten een grote diversiteit aan werkgroeponderwijs dat niet gegeneraliseerd dient te worden. Zo is een werkgroep binnen de faculteit der NWI bij het ene vak een computerpracticum en bij het andere vak een werkcollege. In zijn algemeenheid kan men dus geen uitspraak doen over de effectiviteit van dergelijke maatregelen bij verschillende faculteiten/opleidingen.

Tevens is de USR van mening dat ook deze maatregel betuttelend is. Studenten die goed kunnen plannen en de afweging kunnen maken aan welke werkgroep zij willen deelnemen wordt dit onmogelijk gemaakt. Enige vorm van excellentie wordt in de kiem gesmoord; eventueel gewonnen tijd kan tenslotte niet meer in extracurriculaire activiteiten worden gestoken. Als je bijvoorbeeld twee studies doet, actief bent in de medezeggenschap of een bestuursfunctie vervult, is verplicht werkgroeponderwijs een grote belemmering.

Conclusie

Het rest de USR slechts te concluderen dat de notitie van een weinig ambitieuze visie getuigt. De RU wil tot de beste universiteiten van Europa behoren. Inherent hieraan zal de universiteit de beste afgestudeerden moeten genereren. In de nieuwjaarsrede wordt herhaaldelijk nadruk gelegd op allerlei persoonspecifieke onderscheidingen. De RU zal studenten dan ook moeten uitdagen een academische houding aan te nemen en hen stimuleren tot persoonlijke ontplooiing. Het invoeren van een groot scala aan strafmaatregelen staat averechts op dit streven.

De USR wil het CvB dringend verzoeken de volgende standpunten op te nemen in zijn beleid.

1. Het CvB doet afstand van de BSA na twee jaar
2. Het CvB garandeert dat hij faculteiten niet zal dwingen een grens van minimaal 40 EC te hanteren bij de BSA na 1 jaar.
3. Er moet, in het kader van 'een samenhangend pakket aan maatregelen', structureel geïnvesteerd worden in studie- en studentbegeleiding.
4. Eventuele toegevoegde waarde van verplicht werkgroeponderwijs en verplichte voorbereiding moet decentraal worden bekeken.